

Barn- och
utbildningsnämnden

Yttrande över ansökan från Vårdcentralen Smeden AB om att få starta en familjecentral

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår ansökan om samarbete med Vårdcentralen Smeden AB om att samverka i en etablering av en familjecentral.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har i beslut 2016-09-06 § 158 remitterat ansökan från Vårdcentralen Smeden AB om att få starta en familjecentral till barn- och utbildningsnämnden. Nämnden har tidigare behandlat ansökan och beslutade 2016-06-17 § 37 att ”ärendet hänskjuts till kommunstyrelsen för beredning och beslut”.

Barn- och utbildningsförvaltningens resonemang i frågan återfinns i skrivelse daterad 2016-05-25. Sammanfattningen av resonemanget är att förvaltningen ser positivt på en utökning av antalet familjecentraler men att kommunen bör prioritera en etablering i Fröslunda framför Vårdcentralens Smeden AB:s ansökan.

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Åsa Lundkvist
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§158

Remiss för yttrande - Ansökan från Vårdcentralen Smeden AB om att få starta en familjecentral (KSKF/2016:404)

Beslut

1. Ansökan från Vårdcentralen Smeden AB om att få starta familjecentral med kompletterande handling remitteras till barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden för yttrande.
2. Nämndens yttrande ska vara åter till kommunstyrelsen den 5 oktober 2016.

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret har inkommit med en skrivelse i ärendet daterad den 27 juni 2016. Av skrivelsen framgår att Vårdcentralen Smeden AB inkom med en ansökan, daterad den 22 september 2015, om att få starta familjecentral i Eskilstuna kommun. Ansökan ställdes till tillförordnad skolchef för förskolan på barn- och utbildningsförvaltningen.

Vårdcentralen Smeden AB beskriver i sin ansökan att de idag driver en barnvårdcentral med cirka 650 listade barn varav cirka 100 under 1 år. Nu önskar de utveckla verksamheten ytterligare och ansöker om att få göra om barnvårdcentralen till familjecentral. De har även skickat ansökan till Landstinget Sörmland som ställer sig positiva till ansökan.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 17 juni 2016 (BUN/2016:293) att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

En familjecentral vänder sig till familjer som väntar barn och föräldrar med barn som ännu inte börjat förskoleklass. Verksamheten bygger på vardagligt samarbete med en hälsofrämjande och förebyggande inriktning. Verksamheten har ett helhetsperspektiv på familjen med fokus på barnens livssituation ur ett medicinskt, psykologiskt, socialt och pedagogiskt perspektiv.

Familjecentralen ska ha ett hälsofrämjande perspektiv och erbjuda minst följande tjänster:

- Barnmorskemottagning
- Barnhälsovård

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande

- Öppen förskola
- Socialtjänst med inriktning mot förebyggande arbete

Kommunens kostnader för verksamheten för familjecentraler är kopplade till personal, lokaler och en mindre del för drift. En uppskattad kostnad för kommunens insats i en familjecentral är 1 800 000 kronor. Bemanningen består oftast av en familjebehandlare eller liknande samt en förskolepedagog. Kostnaden fördelas mellan socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen ansvarar inte för verksamhet som ingår i en familjecentral vilket innebär att ansökan från Vårdcentralen Smeden AB inte kan beslutas av kommunstyrelsen utan ska beslutas av kommunfullmäktige.

Frågan om samverkan ska handläggas och bedömas av den eller de nämnder/förvaltningar som har ansvaret ifrån kommunfullmäktige att bedriva den typ av verksamhet som man ifrån Vårdcentralen Smeden AB önskar samverka kring. Inför ett beslut i kommunfullmäktige behöver därför ansvariga nämnder, socialnämnden och barn och utbildningsnämnden, ta ställning till ansökan och lämna ett yttrande till kommunstyrelsen senast den 5 oktober 2016.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Socialnämnden, för åtgärd

Barn- och utbildningsnämnden, för åtgärd

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Barn- och
utbildningsnämnden

Ansökan från Vårdcentralen Smeden AB om att få starta familjecentral

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår ansökan om samarbete med Vårdcentralen Smeden AB om att samverka i en etablering av en familjecentral

Sammanfattning

Den 22 september 2015 daterade Vårdcentralen Smeden AB en ansökan om att få starta familjecentral i Eskilstuna kommun. Ansökan ställdes till tf skolchef för förskolan på barn- och utbildningsförvaltningen.

Vårdcentralen Smeden AB beskriver i sin ansökan att de idag driver en barnavårdcentral med cirka 650 listade barn varav cirka 100 under 1 år.

Idag finns familjecentralen på Vårdcentralen City drygt en kilometer från Vårdcentralen Smeden. Ett mål med familjecentralens verksamhet är att finnas som en mötesplats i närområdet. Utifrån kommunens prioritering så är det just nu inte aktuellt att avsätta resurser för ytterligare en familjecentral belägen i de centrala delarna.

Ärendebeskrivning

Den 22 september 2015 daterade Vårdcentralen Smeden AB en ansökan om att få starta familjecentral i Eskilstuna kommun. Ansökan ställdes till tf skolchef för förskolan på barn- och utbildningsförvaltningen.

Vårdcentralen Smeden AB bedriver redan idag en barnavårdcentral med cirka 650 listade barn varav cirka 100 under ett år. Nu önskar de utveckla verksamheten ytterligare och ansöker om att få göra om barnavårdcentralen till familjecentral. De har även skickat ansökan till Landstinget Sörmland.

Vad innebär en familjecentral?

Familjecentral vänder sig till familjer som väntar barn och föräldrar med barn som ännu inte börjat förskoleklass. Verksamheten bygger på vardagligt samarbete med en hälsofrämjande och förebyggande inriktning. Verksamheten har ett

helhetsperspektiv på familjen med fokus på barnens livssituation ur ett medicinskt, psykologiskt, socialt och pedagogiskt perspektiv.

Familjecentralen ska ha ett hälsofrämjande perspektiv och erbjuda minst följande tjänster:

- Barnmorskemottagning
- Barnhälsovård
- Öppen förskola
- Socialtjänst med inriktning mot förebyggande arbete

Familjecentraler i Eskilstuna

I Eskilstuna finns idag tre familjecentraler. En är placerad på vårdcentralen i Skiftinge, en i Torshälla och en på vårdcentralen City. I samtliga fall finns det en lokal överenskommelse mellan Landstinget Sörmland och de förvaltningar som är inblandade.

Kommunfullmäktige har beslutat om ett övergripande ramavtal mellan Eskilstuna kommun och Landstinget Sörmland avseende familjecentraler i Eskilstuna. Syftet med avtalet är att reglera samverkan vad gäller drift av familjecentralerna. Avtalet ska tydliggöra samarbetets omfattning och former samt parternas ansvar och syftar också till att ta tillvara möjliga samverkansfördelar. Målet med avtalet är att skapa förutsättningar för att kunna planera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser av god kvalitet och med god tillgänglighet.

De lokala avtal som finns reglerar ansvarsfördelning mellan avtalsparterna. För familjecentralen i Skiftinge och i city är avtalet mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och Landstinget Sörmland. För den familjecentral som finns i Torshälla är avtalet mellan Torshälla stads nämnd och Landstinget Sörmland.

Verksamheten drivs med delat huvudmannaskap. Respektive verksamhet har arbetsgivaransvar för sin personal och sitt uppdrag. Driftsansvaret anges i det lokala avtalet. Kostnader för driften fördelas mellan parterna enligt särskild överenskommelse. Kommunen bemannar öppen förskola och socialtjänst. Kommunens kostnader för verksamheten för familjecentraler är kopplade till personal, lokaler och en mindre del för drift. Snittkostnad för kommunens insats i en familjecentral är 1 800 000 kronor. Bemanningen består oftast av en familjebehandlare eller liknande samt en förskolepedagog.

Utveckling av fler familjecentraler

Det finns en ambition att skapa fler familjecentraler i Eskilstuna för att så många småbarnsföräldrar som möjligt ska ha tillgång till verksamheten. Ett mål med familjecentralernas verksamhet är att finnas tillgänglig som mötesplats i närområdet.

Kommunens resurser behöver prioriteras och bedömningen är att möjligheten att öppna fler familjecentraler i närtid är begränsad. Närmast planeras en ny

familjecentral på vårdcentralen i Fröslunda. I Fröslunda med intilliggande områden bor många barnfamiljer. De områdesanalyser (KSKF/2015:562) som är framtagna visar att Lagersberg, Råbergstorp och Stenby är de områden i Eskilstuna som har den högsta andelen personer under 18 år. Det är barnrika områden som förväntas fortsätta vara det under lång tid. I området bor också många familjer med låga inkomster och tillgång till bil är lägre än för snittet i kommunen. Service i närområdet är utifrån det viktig för tillgängligheten. Utifrån en socioekonomisk fördelning så är Fröslunda ett område som bör prioriteras.

Bedömning

Vårdcentralen Smeden AB beskriver i sin ansökan att de idag driver en barnavårdcentral med cirka 650 listade barn varav cirka 100 under 1 år. De har idag två sköterskor på heltid varav en är distriktsköterska och en är barnsjuksköterska. Nu vill de utveckla barnavårdcentralen ytterligare och ansöker därför om att få göra om barnavårdcentralen till familjecentral.

Vårdcentralen Smeden AB ser att i det expansiva område som de är lokaliserade i är det bra att förlägga en familjecentral. De uppger i ansökan att de varit i kontakt med Landstinget, Hälsoval och nu vill de även starta diskussionen med Eskilstuna Kommun.

Idag finns familjecentralen på Vårdcentralen City drygt en kilometer från Vårdcentralen Smeden. Ett mål med familjecentralens verksamhet är att finnas som en mötesplats i närområdet. Utifrån kommunens prioritering så är det just nu inte aktuellt att avsätta resurser för en familjecentral belägen i de centrala delarna.

I beredningen av ärendet har ett möte varit mellan Landstinget Sörmland, Vårdcentralen Smeden AB och socialförvaltningen. Socialförvaltningen ser svårigheter att ekonomiskt gå in i en samverkan om en ny familjecentral och anser att vi bör prioritera Fröslunda.

Ansökan har inkommit till barn- och utbildningsförvaltningen. Ett beslut om att vara med i en samverkan i en familjecentral kan inte enbart fattas i barn- och utbildningsnämnden. Om nämnden vill gå vidare behöver frågan lyftas vidare i socialnämnden som finansierar familjebehandlare och även i fullmäktige som beslutar om resurser till nämnderna. Förslaget är att barn- och utbildningsnämnden avslår ansökan om samarbete med Vårdcentralen Smeden AB om att samverka i en etablering av en familjecentral.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Åsa Lundkvist
Förvaltningschef

Beslutet skickas till

Socialnämnden, Vårdcentralen Smeden AB, Landstinget